

ПІДДУБЦЕВА О. І.

доктор філософії, доцент,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро
poddubtseva@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-5958-750X>

СЕРГІЄНКО А. В.

аспірант,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро
serhiienko.a.v@gmail.com

ВИЩА ОСВІТА ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Обов'язковою умовою соціально-економічного розвитку країни є наявність ефективно функціонуючої системи вищої освіти. Її ефективність позначається на всіх сферах народного господарства, так як головна її мета полягає у забезпеченні економіки країни висококваліфікованими спеціалістами, що сприяє економічному зростанню. В свою чергу якість освіти чинить значний вплив на загальний рівень доходів населення та відображається на рівні життя. У зв'язку зі швидкими євроінтеграційними процесами різні сектори економіки відчують певну нестачу фахівців із знаннями новітній технологій та достатнім рівнем іншомовної підготовки для здійснення професійної комунікації. Тому актуальним стає дослідити питання впливу вищої освіти на соціально-економічний розвиток країни.

Питання ролі освіти в економіці та її впливу на соціально-економічний розвиток країни вивчається багатьма науковцями – С. І. Бебко, С. П. Біліченко, Т. М. Боголіб, І. В. Грищенко, Л. М. Лавриненко, О. С. Падалко, Л. О. Федунова. Попри той факт, що дослідженням цього питання займалось дуже багато вітчизняних науковців, вплив вищої освіти на стан і характер соціально-економічних трансформацій залишаються недостатньо висвітленими, це й стало метою нашого дослідження.

У багатьох дослідження наголошується, що система освіти відноситься до базових соціальних інститутів, які формують еліту суспільства. Вища освіта покликана вирішувати стратегічні завдання для країни, із-поміж яких виділяють: підготовку кадрів для різних галузей знань, забезпечення політичної і соціальної стабільності, зміцнення безпеки громадян та держави. Очевидним є те, що повноцінна реалізація освітніх потреб можлива лише в розвиненій країні, яка ставить перед собою амбітні цілі в економіці та соціальній сфері, прагне до виходу на міжнародний ринок. Ми погоджуємося з думкою Л. М. Лавриненко, що «освіта, що відповідає сучасним потребам суспільства та ринку праці, виступає могутнім адаптивним потенціалом у швидкоплинному трансформуючому суспільстві до сучасних соціально-економічних реалій, це стає найзначнішою умовою успішного та сталого суспільного розвитку» [1].

В останні десятиліття науковці досить активно досліджують питання оцінки ролі та визначення впливу вищої освіти на стан і характер соціально-економічних трансформацій, як у глобальному вимірі, так і на рівні окремих країн. До основних загальносвітових тенденцій, що впливають на підвищення ролі вищої освіти в суспільному розвитку, І. С. Каленюк та О. С. Падалки відносять [2, с. 95]:

- визначальну роль освіти у становленні економіки знань (як генератора і передавача знань та інформації);
- диверсифікацію джерел фінансування (від переважно державного фінансування до широкого спектра джерел доходів закладів вищої освіти та актуалізації проблеми підвищення ефективності витрачання цих коштів);
- зміну вимог до змісту, методів і форм освітнього процесу (компетентнісний підхід, необхідність формування нових навичок: здатності до навчання протягом життя, уміння працювати з великими масивами інформації, інформаційно-комунікативними технологіями (ІКТ), креативності та спроможності працювати в команді);
- зміна організаційних форм освітньої діяльності (концентрація та централізація університетської діяльності, диверсифікація: паралельна освіта, мережеві університети, дистанційна освіта);

– інтернаціоналізація освіти (необхідність уніфікації освітнього контенту в міжнародному масштабі, визнання дипломів);

– глобалізація освіти (формування світового ринку освітніх послуг, зростання чисельності іноземних студентів, поява транснаціональної, транскордонної освіти, загострення конкуренції та поява світових рейтингів університетів).

Роль освіти як чинника соціально-економічного розвитку країни в сучасних умовах постійно зростає. На думку С. П. Біліченко, «багатоаспектність освіти зумовлена функціями, що реалізуються у відносинах суспільства й економіки» [3, с. 18]. Соціальна, культурна, духовно-виховна функції освіти є відносно беззаперечним предметом вивчення відповідних наук. Науковець підкреслює, що «визнання ж економічної ролі освіти, розробка оцінок її ефективності і спрямування росту – проблема, від вирішення якої залежить, чи буде скасована вражаюча невідповідність продуктивності освіти й очікувань економіки у відношенні її значущості» [3, с. 19].

В економіці країни постійно відбуваються зміни, на які повинна реагувати система освіти, для того щоб забезпечувати державу фахівцями з відповідними програмними результатами навчання, які прописані у національній рамці кваліфікацій.

Отже, освіта є важливим чинником соціально-економічного розвитку країни. Тому що від того наскільки добре робітники будуть підготовлені і відповідати сучасним вимогам праці, тим краще буде розвиватися країна у зв'язку зі впровадження у виробництво виконаних високоефективних розробок, сприянням підвищенню рівня інформатизації всіх видів діяльності, збільшенням кількості інвестицій та ефективного державного захисту інтелектуальної власності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лавриненко Л. М. Освіта як чинник соціально-економічного розвитку держави. URL : http://ubentz.com.ua/ua/golovna/osvita_nauka-i-sotsialniy-

[progres.html](#)

2. Падалка О. С., Каленюк І. С. Економіка освіти та управління : посібник. Київ : Педагогічна думка, 2012. 184 с.

3. Біліченко С. П. Стратегічні напрями модернізації освіти в Україні. *Materiály VIII mezinárodní vědecko – praktická konference «Dny vědy – 2012»*. Díl 31. Pedagogika : Praha. 27.03-05.04.2012. Publishing House «Education and Science» s.r.o. С. 18 – 23.

ПРИСТИНСЬКИЙ Б. О.

здобувач вищої освіти 3-го курсу,
Навчально-науковий інститут права та підготовки
фахівців для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
м. Дніпро
sapsan743@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0009-3203-0611>

Науковий керівник:

КОПИЛОВ Е. В.

викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро

ВИКОРИСТАННЯ НЕЙРОМЕРЕЖ У ПРОТИДІЇ КІБЕРАТАКАМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сьогодні вказує на те, що війна є тотальною. Вона охоплює всі сфери людської життєдіяльності, в тому числі й інформаційну. Інформаційно-психологічні операції, кібератаки, розвідка на основі відкритих джерел (OSINT) – усе це й досі намагаються застосовувати росіяни проти нашої держави як засоби воєнного впливу. Найнебезпечнішими з цього переліку є кібератаки, оскільки вони можуть вивести з ладу цілі сервіси, необхідні для стабільного функціонування державних органів, а також поставити під загрозу персональні